

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL E. P. SKUNDO**

2021 m. rugsėjo Nr. S- (7-22/2021)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos pirmininko Evaldo Raistensko, narių Rasos Stravinskaitės, Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės (pranešėja), išnagrinėjo E. P. (toliau – Pareiškėja) 2021-01-20 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2021-01-06 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222Mr) FR0682-2. Pareiškėja, jos atstovas advokatas D. I. ir Inspekcijos atstovė L. H. dalyvavo Komisijos 2021-08-24 posėdyje. Posėdyje (nuotoliniu būdu) taip pat dalyvavo liudytojas G. V..

Komisija n u s t a t ė:

Komisija 2021-02-23 Protokoliniu sprendimu Nr. PP-49 Pareiškėjos 2021-01-29 skundo dėl Inspekcijos 2020-01-06 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222Mr) FR0682-2 nagrinėjimą sustabdė iki karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje atšaukimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 499 pripažinus netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“, išnyko aplinkybės, dėl kurių Pareiškėjo skundo nagrinėjimas buvo sustabdytas. Todėl Pareiškėjos 2021-01-29 skundo dėl Inspekcijos Sprendimo nagrinėjimas atnaujinamas ir skundas nagrinėjamas iš esmės.

Inspekcija Sprendimu patvirtino Inspekcijos 2020-10-29 patikrinimo aktą Nr. (21.222) FR0680-464 (toliau – Patikrinimo aktas), kuriuo Pareiškėjai papildomai apskaičiuota 31185 Eur gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM), 7584,46 Eur GPM delspinigių ir paskirta 6237 Eur GPM bauda.

Pareiškėja skunde pateikia nesutikimo motyvus.

Pareiškėja pateikė skundą Komisijai, kuriame nurodo, kad nesutinka su Inspekcijos išvada, kad Pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių poziciją, kad į sąskaitas gautos piniginės lėšos nebuvo Pareiškėjos apmokestinamos pajamos. Su tokia pozicija nesutinkama remiantis tiek įrodymų sąvoka (Lietuvos Respublikos Administracinių bylų teisenos įstatymo 56 straipsnio 2 dalis), tiek Pareiškėjos teikiamais papildomais duomenimis – susirašinėjimas su G. V. (toliau – G. V.) „WhatsApp“ programa. Analizuojant šio susirašinėjimo turinį, Pareiškėjos nuomone, yra akivaizdu, jog jame kalbama tik apie sąskaitų bankuose: SEB, Šiaulių, Swedbankas atidarymą, uždarymą, kortelių paėmimą, perdavimą, generatorių blokavimą ir t. t. (Pareiškėja skunde išdėsto susirašinėjimo pavyzdį). Be to, Pareiškėja išdėsto susirašinėjimo pavyzdį, kuriame, kaip teigia

Pareiškėja, kalbama apie aplinkybę, kad sąskaitų kodų kortelės ir kodų generatoriai buvo perduodami tretiesiems asmenims (klientams).

Pareiškėja teigia, kad šios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad tarp Pareiškėjos ir G. V. buvo susiformavę sekančio turinio santykiai: G. V. prašė Pareiškėjos atidaryti savo vardu sąskaitas Lietuvoje esančiuose bankuose ir perduoti jam atidarytų sąskaitų valdymo priemonės (bankines korteles, kodų korteles/generatorius), šias iš Pareiškėjos gautas priemones jis perduodavo tretiesiems asmenims ne Lietuvos Respublikos rezidentams, kurie šiomis sąskaitomis disponuodavo, už tai G. V. mokėdami mėnesinį mokestį (mokesčio dydis nežinomas). Šios veiklos eigoje Pareiškėja gaudavo papildomus nurodymus atlikti vienokį ar kitokį veiksmą, susijusį su būtinu sąskaitos de jure savininko dalyvavimu konkrečiame banke, kaip kortelės pasiėmimas, duomenų keitimas ir kt. Atsižvelgiant į G. V. pateiktą paaiškinimą (Priedas Nr. 3), kuriame jis apibūdino savo veiklą bei pateikė internetinės svetainės adresą, kuriuo tuo metu (mokestinio patikrinimo laikotarpiu) naudojosi, <http://buxa.rexch.ange.ru> (Priedas Nr. 2), darytina išvada, kad G. V. teikia/teikė įvairaus turinio finansines paslaugas, tame tarpe ir aukščiau aptartas.

Pareiškėja nurodo, kad pateiktų pokalbių turinio analizė leidžia daryti pagrįstą prielaidą, kad Pareiškėjai buvo nurodoma, ką ir kada reikia padaryti, ką reikia pasakyti ir t. t. Pareiškėjai buvo nurodoma nuslėpti tam tikras aplinkybes, o būtent padaryti pavedimą savo pažįstamiems, neatskleidžiant, kad jos asmeninėmis sąskaitomis pilna apimtimi naudojasi tretieji asmenys.

Aukščiau aptartos faktinės aplinkybės: 199921,86 Eur suma, kuri buvo pervesta į Pareiškėjos vardu atidarytas sąskaitas, asmeninių sąskaitų kiekis – 5, jos susirašinėjimo su G. V. turinys, tai, kad buvo slepiami asmenys, kurie disponavo Pareiškėjos sąskaitomis, kad jie neteisėtai disponavo slaptažodžiais, prisijungimo kodais ir, kad mokesčių administratorius negali jų nustatyti, rodo tai, kad šis teisinis santykis objektyviai ir teisingai negali būti įvertintas vien mokesčių administratoriaus kompetencijos ribose, kadangi yra akivaizdžių požymių veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nuostatose.

Pareiškėjos teigimu, į jos vardu atidarytas sąskaitas pervestos lėšos negali būti traktuojamos jos pajamomis GPM įstatymo prasme, kadangi šios pajamos (199 921,86 Eur) nėra gautos faktiškai, tai yra kitų asmenų pajamos. Kad tai nėra Pareiškėjos pajamos yra grindžiama jos ir G. V. paaiškinimais, kuriuos patvirtina prie skundo pridėtas objektyvus duomenų šaltinis, jų tarpusavio susirašinėjimas apie aplinkybes nagrinėjamas šioje byloje ir yra aukščiau išsamiai aprašytas, patvirtinantis, kad jos asmeninės sąskaitos buvo atidarytos vien tik G. V. prašymu, atidarydama sąskaitas Pareiškėja nedelsiant perduodavo sąskaitų valdymo kodus G. V., sąskaitomis naudojosi jai nežinomi G. V. klientai, su kuriais Pareiškėja niekada nebendravo ir jų nežino.

Pareiškėja nurodo, kad pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) nuostatas pareiškėja deklaruoti B klasės pajamas, apskaičiuoti bei sumokėti atitinkamo dydžio GPM tenka šias pajamas faktiškai gavusiam Lietuvos gyventojui. Todėl papildomai pateikti konkretūs, leistini ir patikimi įrodymai – pokalbių išklotinės – vertintini kaip pagrindžiantys tą aplinkybę, jog nežinomų juridinių ir fizinių asmenų atlikti piniginių lėšų pervedimai į asmenines Pareiškėjos bankines sąskaitas nėra Pareiškėjos pajamos.

Pareiškėja prašo panaikinti Inspekcijos Sprendimą.

Inspekcija Sprendime nurodė, kad į Pareiškėjos banko sąskaitas fiziniai ir juridiniai asmenys iš užsienio valstybių (345 bankinės operacijos) bei Lietuvos gyventojai – 19 asmenų (32 bankinės operacijos, pervesta 16470 Eur suma) bankiniais pavedimais, kurių mokėjimų paskirtyje nurodyta – „sąskaitos papildymas“, „parama“, „donation“ (auka), „donazione“ (auka), „payment for rendering IT services“ (mokėjimas už suteiktas IT paslaugas) ir pan. pervedė 185507,53 Eur ir 16349,22 USD (14414,33 Eur), iš jų: 1) 115891,94 Eur ir 6139 USD (5488,01 Eur) pervestos į sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią Swedbank AB (2015 m. – 15303 Eur, 2016 m. – 31150 Eur ir 5479 USD (4893,42 Eur), 2017 m. – 48990,94 Eur ir 660 USD (594,59 Eur), 2018 m. – 20448 Eur);

2) 6673,71 Eur suma pervesta į sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią Šiaulių banke (2015 m. – 1210,21 Eur, 2016 m. – 5463,50 Eur); 3) 47389 Eur suma pervesta į sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią Šiaulių banke (2016 m. – 1320 Eur, 2017 m. – 12569 Eur, 2018 m. – 33500 Eur); 4) 15552,88 Eur ir 4240,22 USD (3885,83 Eur) sumos pervestos 2015 m. į sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią Šiaulių banke; 5) 5970 USD (5040,49 Eur) suma pervesta į sąskaitą Nr. (duomenys neskelbtini), esančią Danske Bank A/S Lietuvos filiale: DEFINE MEDIA INTL LIMITED, 2015-01-07 ir 2015-01-15 tarptautiniais mokėjimo pavedimais pervedė po 2985 USD.

Pagal bankų pateiktą informaciją nustatyta:

1) AB Swedbank Pareiškėjos vardu sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2015-02-06 pagal 2015-02-06 pasirašytą fizinio asmens banko sąskaitos sutartį, uždaryta 2018-09-18. 2015-02-06 pasirašyta elektroninių paslaugų teikimo sutartis ir patvirtinimas dėl identifikavimo kodų nustatymo priemonės išdavimo. Su minėta sąskaita buvo susietos keturios mokėjimo kortelės (naudotoja – Pareiškėja): Nr. 516793*****3933, aktyvuota 2015-02-19, Nr. 516793*****8156, aktyvuota 2015-05-03, Nr. 516793*****5142, aktyvuota 2015-11-20, Nr. 516793*****7698, aktyvuota 2018-05-31, identifikavimo kodų kortelė išduota 2015-02-06, PIN kodų generatorius išduotas 2017-12-23. Bankas duomenų apie įgaliojimus tretiesiems asmenims disponuoti sąskaita neturi.

2) AB Šiaulių banke Pareiškėjos vardu sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2013-02-27, uždaryta 2018-04-03, finansinės operacijos vyko nuo 2014 m.; sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (mokėjimo kortelės sąskaita) atidaryta 2016-07-10 finansinės operacijos vyko 2016-2018 m.; sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2013-02-27, uždaryta 2018-04-17, finansinės operacijos vyko nuo 2013 m.

3) Sąskaitai Nr. (duomenys neskelbtini) 2016-07-22, 2017-07-20, 2018-10-12 buvo išduotos mokėjimo kortelės, kurių naudotoja – Pareiškėja, 2013-02-14 Pareiškėjos vardu pasirašyta internetinės bankininkystės sutartis ir išduota slaptažodžių kortelė.

4) Danske Bank A/S Lietuvos filiale Pareiškėjos vardu sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2012-03-30 pagal 2012-03-30 pasirašytą banko sąskaitos sutartį Nr. 2168130, uždaryta 2018-09-18, finansinės operacijos vyko 2012–2015 m.

Inspekcija nurodė, kad Lietuvos gyventojai, į Pareiškėjos banko sąskaitas pervedę pinigines lėšas, pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad pavedimai į Pareiškėjos sąskaitą daryti už nuotolines konsultacijas ir mokymus, įdiegiant projektavimo programą asmeniniame kompiuteryje, už IT paslaugas, už programinę įrangą, už projektavimo programos atnaujinimą, už internetinio puslapio dizaino paslaugas. Mokėjimo paskirtyje nurodyti įrašus „sąskaitos papildymas“, „parama“ prašė asmuo, su kuriuo buvo bendrauta (susirašinėjant, bendraujant Skype programos pagalba) – E. P. arba E.P.. Susisiekti su 17 asmenų, paaiškinimus pateikė 16 asmenų, iš jų 5 asmenys nurodė negalintys prisiminti jokių aplinkybių dėl atliktų piniginių lėšų pervedimų.

Inspekcija pagal bankų sąskaitų išrašus nustatė, kad 147150,23 Eur suma buvo išimta grynais pinigais (Lietuvoje, Rusijoje, Bulgarijoje), likusi dalis – 52771,63,67 Eur suma, tarptautiniais ir vietiniais mokėjimo pavedimais pervesta užsienio šalių juridiniams ir fiziniams asmenims bei padengti banko mokesčiai.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Vilniaus apygardos valdybos Nusikalstamų veikų tyrimo skyriaus (toliau – FNNT) pateiktoje informacijoje dėl galimai daromų mokestinių pažeidimų ir finansinių nusižengimų Pareiškėjos 2019-08-29 teiktame paaiškinime nurodyta, kad ji individualios veiklos nevykdo, 2015 m. atidarė AB Swedbank asmeninę sąskaitą savo vardu, kurią atidaryti ir ją perleisti paprašė Baltarusijos Respublikos pilietis H. Y., kuris sąskaitą naudodamas prekių pirkimui internetu bei keliems pavedimams iš jos atlikti, kad su Lietuvoje išduota kortele jam bus pigiau tai daryti nei turint sąskaitą Baltarusijos

banke. Atsidariusi banko sąskaitą Pareiškėja paštu (adreso neprisimena) išsiuntė banko kortelę ir internetinį prisijungimą prie sąskaitos H. Y. į Baltarusiją. Daugiau duomenų, identifikuojančių minimą asmenį, Pareiškėja nenurodė.

Inspekcija pažymėjo, kad mokestinio patikrinimo metu Pareiškėja paaiškino, kad sąskaitos atidarytos jos pažįstamo G. V. prašymu jo nurodytuose bankuose. Sąskaitų valdymo priemonės minėtas pažįstamas nedelsiant pasiimdavo, todėl sąskaitomis nuo jų atidarymo momento ji nesinaudojo ir minėtų pajamų negavo. Pareiškėja pateikė, kaip ji pati teigia, G. V. jai siūsto elektroninio laiško, su nurodytais vardais, pavardėmis, telefono numeriais, elektroninio pašto adresais asmenų, kuriems G. V. perleido naudojimąsi minėtomis sąskaitomis, kopiją. Pareiškėja nurodė, kad jos buvęs sutuoktinis B. G. apie atidarytas sąskaitas ir į jas pervestus pinigus nieko nežino.

G. V. paaiškinime nurodė tuos pačius asmenis, telefono numerius, elektroninio pašto adresus bei paaiškino, kad visi nurodyti asmenys sakė, kad jų klientai iš ES nenori pervedinėti piniginių lėšų į NVS šalis, todėl jiems reikia sąskaitos ES, visi tvirtino, kad viskas legalu ir mokesčius visus jie moka.

Inspekcija nustatė, kad bankų sąskaitos atidarytos ir mokėjimo kortelės išduotos pagal Pareiškėjos teiktas paraiškas, jos vardu pasirašytos internetinės bankininkystės, elektroninių paslaugų teikimo sutartys ir išduotos slaptažodžių kortelės.

Inspekcija taip pat nustatė, kad be aukščiau minėtų sąskaitų Pareiškėjos vardu atidarytos kitos sąskaitos:

1) AB Šiaulių banke: Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini) kuriuose finansinės operacijos nevyko; Nr. (duomenys neskelbtini) (finansinės operacijos vyko tik 2014 m.); Nr. (duomenys neskelbtini) (mokėjimo kortelės sąskaita), atidaryta 2013-03-07, uždaryta 2015-03-27 (finansinės operacijos vyko 2013, 2014 m., 2015 m. vyko piniginių lėšų išėmimas, pervedimas); Nr. (duomenys neskelbtini) (mokėjimo kortelės sąskaita), atidaryta 2013-02-14, uždaryta 2013-03-12, finansinės operacijos nevyko.

2) Danske Bank A/S Lietuvos filiale sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (mokėjimo kortelės sąskaita) atidaryta 2012-03-30, išduota VISA mokėjimo kortelė, uždaryta 2018-09-18. Finansinės operacijos vyko iki 2015 m.: pervedimai tarp sąskaitų, piniginių lėšų išėmimas, atsiskaitymai, pervedant pinigines lėšas užsienio juridiniams ir fiziniams asmenims.

3) AB SEB banke Pareiškėjos vardu sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2004-09-01, uždaryta 2018-10-31. Pareiškėjos vardu 2010-09-30 pasirašyta Visa Electron kortelės sąskaitos sutartis, 2013-02-01 pasirašyta elektroninių paslaugų teikimo sutartis, 2013-11-08 pasirašyta Visa Electron kortelės sutartis. Nuo sąskaitos atidarymo iki 2014 m. piniginių lėšų įplaukas sudarė Sodros išmokos, Vilniaus kolegijos išmokos, išlaidų pobūdis – vartojimo išlaidos, 2015–2018 m. vyko lėšų nurašymas, t. y. mokamas minimalus paslaugų mokestis.

4) Luminor Bank AS Lietuvos skyriuje Pareiškėjos vardu atidarytos sąskaitos: Nr. (duomenys neskelbtini) (mokėjimo kortelės sąskaita) atidaryta 2010-12-10, pagal 2010-12-10 prašymą išduoti mokėjimo kortelę išduota VISA-ELECTRON mokėjimo kortelė. Sąskaitos įplaukas metų sudaro darbo užmokestis, gauti vartojimo kreditai bei paskolos iš fizinių asmenų, išlaidų pobūdis – gražinami vartojimo kreditai, paskolos, vartojimo išlaidos; Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2017-06-22, finansinės operacijos nevyko; Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2008-04-22, uždaryta 2014-01-30, finansinės operacijos vyko 2008 - 2010 m.; Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2014-03-27, uždaryta 2018-08-07, finansinės operacijos 2015–2018 m. nevyko; Nr. (duomenys neskelbtini) (atsiskaitomoji) atidaryta 2014-03-27, uždaryta 2018-08-07, finansinės operacijos 2015-2018 m.

nevyko; Nr. LT682140030003251221 (atsiskaitomoji) atidaryta 2014-03-27, uždaryta 2018-08-07, finansinės operacijos 2015–2018 m. nevyko.

Inspekcija nurodė, kad Pareiškėja, pildydama ir pasirašydama paraiškas, sutartis, patvirtino, kad yra susipažinusi su atitinkamame banke galiojančiomis mokėjimo kortelės naudojimo ir sąskaitos tvarkymo paslaugų teikimo sąlygomis bei kitomis taisyklėmis ir įsipareigojo jų laikytis, t. y. saugoti kortelę ir užtikrinti, kad kortelė nepatektų tretiesiems asmenims, neduoti savo kortelės, nesakyti PIN kodo bei saugaus atsiskaitymo internetu programos slaptažodžių tretiesiems asmenims ar kitaip neleisti ir nesudaryti sąlygų jiems naudotis kortele ar sužinoti PIN kodą, saugaus atsiskaitymo internetu programos slaptažodžių, nesiųsti kortelės paštu nei Lietuvoje, nei užsienyje, kortelę laikyti vertingu dokumentu ir saugoti kaip pinigus, čekius ar kitus vertingus daiktus. Taip pat Pareiškėja savo parašu patvirtino, kad jai žinoma banko paslauga, teikiama banko kliento prašymu, jo nurodytiems asmenims išduoti papildomą kortelę – šiuo atveju visi besinaudojantys Pareiškėjos asmenine banko sąskaita būtų identifikuojami.

Inspekcija konstatavo, kad pateiktuose paaiškinimuose nurodyti asmenys neidentifikuojami pagal pateiktą apie juos informaciją, nė vienu iš nurodytų telefonų numerių minimi asmenys neatsiliepė, o tie, kas atsiliepė, nurodė, kad tokių asmenų nepažįsta, į nurodytais elektroninio pašto adresais siųstus paklausimus atsakymai negauti, todėl Pareiškėjos abstraktus, niekuo neparemtas paaiškinimas apie piniginių lėšų priklausomumą kitiems asmenims įvertintas kaip gynybinė pozicija ir nėra objektyvus įrodymas, kad į asmenines sąskaitas gautos pinigines lėšos netapo Pareiškėjos pajamomis.

Inspekcija nurodė, kad pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktiką pareiga pagrįsti aplinkybes, jog fizinio asmens gautos piniginės lėšos nėra jo pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos, tenka mokesčių mokėtojui (LVAT 2011 m. sausio 24 d. nutartis administracinėje byloje A556-1216/2011, LVAT 2012 m. gegužės 24 d. nutartis administracinėje byloje A442-1601/2012, LVAT 2017 m. gruodžio 27 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1299-556/2017), t. y. vertinant apmokestinimo GPM pagrįstumą tais atvejais, kai piniginės lėšos yra pervedamos į fizinio asmens sąskaitą, kuria jis turi teisę disponuoti, atlikti piniginių lėšų pervedimai gali būti neapmokestinami GPM, tik esant pakankamiems įrodymams, kad tai nėra fizinio asmens pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos. Pareiga pagrįsti tokio pobūdžio aplinkybes, jog į asmeninę banko sąskaitą gautos lėšos nėra mokesčių mokėtojo pajamos arba yra neapmokestinamosios pajamos, tenka mokesčių mokėtojui, pateikiant konkrečius, leistinus ir patikimus įrodymus.

Inspekcija pažymėjo, kad esant nustatytam piniginių lėšų pervedimo į Pareiškėjos asmenines sąskaitas faktui, nesant objektyvių įrodymų, kad į asmenines sąskaitas įplaukusios piniginės lėšos netapo Pareiškėjos pajamomis, nėra pagrindo gautą 199921,86 Eur piniginių lėšų sumą traktuoti kitaip, nei Pareiškėjos pajamomis. Be to, atsižvelgiant į GPMĮ nuostatas, pagal kurias pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, t. y. kai bet kokia forma yra gaunamos, yra reikšminga tai, kad atitinkamos piniginės lėšos yra tapusios Pareiškėjos pajamomis ir nėra svarbu kaip vėliau jos panaudotos (LVAT 2011 m. sausio 20 d. nutartis adm. byloje Nr. A-442-60/20011). Pareiškėjai nepagrindus, kad į asmenines banko sąskaitas gautos piniginės lėšos netapo jos pajamomis, ar yra priskirtinos neapmokestinamoms pajamoms, vadovaujantis GPMĮ 2 straipsnio 14 punktu, 8 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 22 straipsnio 3 dalies 2 punktu, gautos piniginės lėšos priskirtos Pareiškėjos asmeninėms apmokestinamosioms pajamoms.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kad piniginės lėšos (2015 m. – 40992,41 Eur, 2016 m. – 42826,92 Eur, 2017 m. – 62154,53 Eur, 2018 m. – 53948 Eur) buvo gautos į asmenines Pareiškėjos banko sąskaitas, Pareiškėjai nurodžius, kad jos buvusiam sutuoktiniui B. G. nebuvo žinoma apie šių piniginių lėšų gavimą ir jų panaudojimą, pagal turimą informaciją nenustačius, kad jomis būtų disponavęs Pareiškėjos sutuoktinis, vadovaudamasi GPMĮ 3 straipsnio, 5 straipsnio 1 ir

2 dalimis, 22 straipsnio 3 dalimi ir 25 straipsnio 1 dalimi, šias pajamas priskyrė Pareiškėjos B klasės kitoms su darbo santykiais nesusijusioms ir ne individualios veiklos pajamoms, nuo kurių pajamų mokestį apskaičiuoti ir sumokėti privalo pats pajamų gavęs gyventojas.

Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėja gautų 199921,86 Eur nėra deklaravusi, nuo jų neapskaičiavo ir nesumokėjo GPM, tuo pažeidė GPMĮ 25 straipsnio 1 dalį ir 27 straipsnio 1 dalį, todėl atsižvelgiant į metinį neapmokestinamųjų pajamų dydį, papildomą neapmokestinamą pajamų dydį (2016, 2017 m.), Pareiškėjos gautas ir deklaruotas pajamas, Pareiškėjai papildomai apskaičiuota mokėtina 31185 Eur GPM suma (už 2015 m. – 6411 Eur, už 2016 m. – 6650 Eur, už 2017 m. – 9640 Eur, už 2018 m. – 8484 Eur).

Inspekcija įvertino Pareiškėjos teiginį, kad mokesčių administratorius neatsižvelgė į jos ir G. V. paaiškinimus, apklaustų asmenų sutapimus (beveik visi dirba medžio apdirbimo pramonėje), nenustatė tikrųjų naudos gavėjų, kad nėra IT specialistė, todėl negalėjo teikti tokio pobūdžio paslaugų (paaiškinimuose dalis asmenų nurodė, kad pervedė pinigus už panašaus pobūdžio paslaugas), Pareiškėja nėra buvusi tose valstybėse, kuriuose buvo gryninami pinigai iš jos vardu esančių sąskaitų.

Inspekcija išdėstė GPMĮ 5 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, reglamentuojančias GPM objekto sąvoką, GPMĮ 2 straipsnio 14 dalies ir 8 straipsnio 1 dalies nuostatas, išaiškinančias, kas yra pajamos ir kada yra pajamų gavimo momentas GPMĮ prasme.

Inspekcija nurodė, jog prievolė mokėti GPM kyla nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kuris faktiškai bet kokia forma gavo pajamų ir kurių šaltinis yra Lietuvoje ir ne Lietuvoje. Pareigą deklaruoti B klasės pajamas, kokiomis yra pripažintos ir ginčo pajamos, ir, jei tokios pajamos priskiriamos apmokestinamosioms, – apskaičiuoti bei sumokėti atitinkamo dydžio GPM, GPMĮ nustato šias pajamas faktiškai gavusiam nuolatiniam Lietuvos gyventojui. Vertinant apmokestinimo GPM pagrįstumą tais atvejais, kai pinigines lėšas yra pervedamos į fizinio asmens sąskaitą, kuria jis turi teisę disponuoti, atlikti piniginių lėšų pervedimai gali būti neapmokestinami GPM, tik esant pakankamiems įrodymams, kad tai nėra fizinio asmens pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos. Pareiga pagrįsti tokio pobūdžio aplinkybes, jog į asmeninę banko sąskaitą gautos lėšos nėra mokesčių mokėtojo pajamos arba yra neapmokestinamos pajamos, tenka mokesčių mokėtojui, pateikiant konkrečius, leistinus ir patikimus įrodymus. Analogiškos pozicijos laikosi ir LVAT formuojamoje praktikoje (LVAT 2011 m. sausio 20 d. nutartis adm. byloje Nr. A-442-60/2011, LVAT 2012 m. gegužės 24 d. nutartis adm. byloje Nr. A-442-1601/2012, LVAT 2017 m. rugsėjo 27 d. sprendimas adm. byloje Nr. eA-1299-556/2017). Šiuo atveju būtent Pareiškėjai kyla pareiga paneigti mokesčių administratoriaus atlikto mokesčio patikrinimo metu nustatytus faktus dėl 2015–2018 m. laikotarpiu iš fizinių ir juridinių asmenų į jos sąskaitą pervestų lėšų priskyrimo apmokestinamosioms pajamoms.

Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėja nei patikrinimo metu, nei su pastabomis nepateikė jokių įrodymų, pagrindžiančių poziciją, kad į sąskaitas gautos pinigines lėšas nebuvo Pareiškėjos apmokestinamosios pajamos. Tiek Pareiškėjos, tiek G. V. paaiškinimuose nurodyti argumentai yra deklaratyvaus pobūdžio, nepagrįsti absoliučiai jokiais įrodymais (pvz.: banko kortelių perdavimo faktą pagrindžiančius įrodymus – pagal Pareiškėją kortelė buvo siunčiama paštu, tačiau šių aplinkybių Pareiškėja neįrodė). Inspekcija konstatavo, kad Pareiškėjos teikti paaiškinimai dėl sąskaitų atidarymo bei jų perdavimo aplinkybės skiriasi – FNNT Pareiškėja nurodė, kad sąskaitą atidarė H. Y. prašymu, o Inspekcijai paaiškino, kad sąskaitas bankuose atidarė G. V. prašymu. Be to, minėtose paaiškinimuose nurodyti asmenys telefonu neatsiliepė, o tie, kas atsiliepė, nurodė, kad tokių asmenų nepažįsta, į elektroninio pašto adresais siūstus paklausimus atsakymai negauti, todėl Pareiškėjos į banko sąskaitas 2015–2018 m gautos lėšos apmokestintos pagrįstai.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas iš dalies tenkintinas, Inspekcijos sprendimas dėl baudos dydžio keistinas.

Byloje kilo ginčas, ar pagrįstai mokesčių administratorius į Pareiškėjos banko sąskaitas iš fizinių ir juridinių asmenų 2015–2018 metais gautą 199921,86 Eur piniginių lėšų sumą priskyrė Pareiškėjos B klasės pajamoms ir jas apmokestino GPM, papildomai apskaičiuodamas 31185 Eur GPM, 7584,46 Eur GPM delspinigių ir 6237 Eur GPM baudą.

Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo dėl pagrindinių faktinių aplinkybių: į Pareiškėjos banko sąskaitas, esančias Swedbanke, Šiaulių banke, Danske bank A/S Lietuvos filiale fiziniai ir juridiniai asmenys iš užsienio valstybių bei Lietuvos gyventojai bankiniais pavedimais pervedė iš viso 185507,53 Eur ir 16349,22 JAV dolerių (14414,33 Eur) sumas, mokėjimų paskirtyje nurodant „sąskaitos papildymas“, „parama“, „donation“ (auka), „donazione“ (auka), „payment for rendering IT services“ (mokėjimas už atliktas paslaugas) ir pan. Pareiškėja paminėtų faktinių aplinkybių neneigia, tačiau nesutinka su tuo, kad šios lėšos yra jos gautos pajamos. Pareiškėjos nuomone, Inspekcijai buvo pateikti objektyvūs įrodymai (pokalbių išklotinės), jog nežinomų juridinių ir fizinių asmenų atlikti piniginių lėšų pervedimai į asmenines Pareiškėjos bankines sąskaitas nėra Pareiškėjos apmokestinamos pajamos. Nurodo, kad į jos vardu atidarytas sąskaitas pervestos lėšos negali būti traktuojamos jos pajamomis GPM įstatymo prasme, kadangi šios pajamos (199 921,86 Eur) nėra faktiškai gautos Pareiškėjos, tai yra kitų asmenų pajamos.

Atsižvelgdama į tai, jog Pareiškėja skunde yra apibrėžusi ginčo ribas, taip pat į tai, kad Inspekcijos procesiniuose sprendimuose (patikrinimo akte, sprendime dėl patikrinimo akto tvirtinimo), taip pat Komisijos sprendime yra detalios aptartos su Pareiškėjos apmokestinimu susijusios faktinės aplinkybės ir teisinės nuostatos, Komisija šioje sprendimo dalyje jų iš naujo nebekartoja, pažymėdama tik esmines su apmokestinimu susijusias nuostatas ir dėl Inspekcijos Sprendimo pagrįstumo pasisakydama, įvertinant esminius Pareiškėjos skundo motyvus.

GPMĮ 2 straipsnio 14 dalyje įtvirtinta, jog pajamomis, išskyrus toje pačioje nuostatoje išvardintas išimtis, kurios nagrinėjamu atveju netaikytinos, priskiriamos per mokestinį laikotarpį gautos <...> atlygis už atliktus darbus, suteiktas paslaugas, už perduotas ar suteiktas teises, už perduotą ar kitaip perleistą, investuotą turtą ar lėšas ir (arba) kita nauda pinigais ir (arba) natūra <...>. GPMĮ 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pajamos pripažįstamos jų gavimo momentu, o to paties straipsnio 2 dalyje nurodyta, jog pajamų, išskyrus pozityviasias pajamas bei priskiriamas Europos ekonominių interesų grupės pajamas, gavimo momentu laikomas momentas: 1) kai pajamos bet kokia forma faktiškai gaunamos <...>. GPMĮ 3 straipsnyje nustatyta, kad pajamų mokestį moka pajamų gavęs ir (arba) pajamų uždirbęs gyventojas. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje yra nurodyta, kad nuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio objektas yra pajamos, kurių šaltinis yra Lietuvoje ir ne Lietuvoje.

GPMĮ 25 straipsnis reguliuoja nuolatinio Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio nuo B klasės pajamų deklaravimo, apskaičiavimo ir sumokėjimo tvarką. Šio straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad pajamų mokestį nuo pajamų, pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamų B klasės pajamoms, šio įstatymo nustatyta tvarka deklaruoja, apskaičiuoja ir sumoka pats nuolatinis Lietuvos gyventojas arba jo įgaliotas asmuo.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 8 straipsnio 1 dalį kiekvienas mokesčių mokėtojas privalo mokėti mokesčių įstatymų nustatytus mokesčius, laikydamasis mokesčių teisės aktuose nustatytos mokesčių apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos.

Iš aptarto teisinio reglamentavimo matyti, kad vertinant apmokestinimo GPM pagrįstumą tais atvejais, kai piniginių lėšos yra pervedamos į fizinio asmens sąskaitą, kuria jis turi teisę disponuoti, atlikti piniginių lėšų pervedimai gali būti neapmokestinami gyventojų pajamų mokesčiu, tik esant pakankamiems įrodymams, kad tai nėra fizinio asmens pajamos arba tai yra neapmokestinamosios pajamos. Pareiga pagrįsti tokio pobūdžio aplinkybes, jog tai nėra pajamos, ar tai yra neapmokestinamosios pajamos, tenka mokesčių mokėtojui, pateikiant konkrečius, leistinus ir patikimus įrodymus. Tokios pozicijos laikosi ir LVAT savo praktikoje tokio pobūdžio bylose (žr.,

pvz. 2011 m. sausio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-442-60/2011, 2010 m. lapkričio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-1527/2010, 2011 m. sausio 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-556-1216/2011, 2012 m. gegužės 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-442-1601/2012; 2015 m. birželio 29 d. nutartis adm. byloje Nr. A-2051-556/2015), tokia pozicija išsakyta ir naujausioje LVAT praktikoje, pvz. LVAT 2021 m. gegužės 12 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-894-968/2021, kurioje LVAT pritarė VAAT išdėstytoms nuostatomis dėl į fizinio asmens sąskaitas gautų lėšų priskyrimo pareiškėjo pajamoms. Mokesčių mokėtojas, siekdamas paneigti mokesčių administratoriaus mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumą ir pagrįstumą, privalo ne tik nurodyti savo abejones dėl mokesčių ir su jais susijusių sumų apskaičiavimo teisėtumo ir pagrįstumo, bet ir pateikti tokias abejones pagrindžiančius įrodymus (LVAT 2016-03-29 nutartis adm. byloje Nr. eA-606-442/2016).

Nagrinėjamu atveju ginčas iš esmės yra kilęs dėl Pareiškėjos kartu pateiktų dokumentų (Pareiškėjos susirašinėjimo „WhatsApp“ programa, išklotinių fragmentas, G. V. internetinė svetainė, G. V. laiškas) vertinimo. Be to, Pareiškėjos reikalavimu Komisijos posėdžio metu buvo apklausiamas G. V.. Pareiškėjos teigimu, pateikti dokumentai bei liudytojo parodymai patvirtina, kad į banko sąskaitas gautos pinigines lėšas nėra Pareiškėjos pajamos.

Komisija, įvertinusi byloje surinktus įrodymus bei liudytojo G. V. parodymus, priėjo išvados, kad nėra pakankamo pagrindo paneigti Inspekcijos išvadą ir surinktus duomenis, patvirtinančius, jog į Pareiškėjos bankų sąskaitas pervestos lėšos buvo Pareiškėjos kitos, su darbo santykiais nesusijusios ir ne individualios veiklos pajamos dėl šių priežasčių:

Pirma, Pareiškėjos disponuojamų sąskaitų ir banko kortelių skaičius ir laikotarpis, bankinių operacijų mastas. Patikrinimo metu nustatyta, kad Pareiškėja 2015–2018 m. disponavo 5 bankų sąskaitomis (Swedbank AB, sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (susietos 4 mokėjimo kortelės), Šiaulių bankas, sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini), Šiaulių bankas, sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini) (susietos mokėjimo kortelės, išduotos 2016-07-22, 2017-07-20, 2018-10-12), Šiaulių bankas, sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini), Danske Bank A/S Lietuvos filialas, sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini)), į kurias fiziniai ir juridiniai asmenys bei Lietuvos gyventojai pervedinėjo pinigines lėšas. Patikrinimo metu nustatyta, kad į anksčiau minėtas Pareiškėjos banko sąskaitas fiziniai ir juridiniai asmenys iš užsienio valstybių Pareiškėjai pervedė lėšas pagal 345 bankines operacijas, Lietuvos gyventojai – pagal 32 bankines operacijas. Minėtos sąskaitos atidarytos ir su šiomis sąskaitomis susietos mokėjimo kortelės išduotos pagal Pareiškėjos pateiktas paraiškas, jos vardu pasirašytos internetinės bankininkystės, elektroninių paslaugų teikimo sutartys, išduotos slaptažodžių kortelės, PIN kodų generatoriai. Dalis šių sąskaitų (pvz. sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini), sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini), sąskaita Nr. (duomenys neskelbtini)) atidarytos ir finansinės operacijos vyko 2012–2014 m. ir t. y. ankstesniu, nei nustatyti pažeidimai, laikotarpiu (Patikrinimo akto 2–4 psl.). Nustatyta, kad iš 199921,86 Eur, pervestų į minėtas Pareiškėjos sąskaitas, 147150,23 Eur buvo išimta grynais pinigais Lietuvoje, Rusijoje, Bulgarijoje, likusi dalis – 52771,63 Eur tarptautiniais ir vietiniais mokėjimo pavedimais pervesta užsienio šalių juridiniams ir fiziniams asmenims ir padengti banko mokesčiai.

Be minėtų sąskaitų, Pareiškėjos vardu atidarytos kitos atsiskaitomosios ir mokėjimo kortelių sąskaitos AB Šiaulių banke (12 sąskaitų), kuriose finansinės operacijos nevyko ar vyko 2013–2014 m., Danske Bank A/S Lietuvos filiale 1 sąskaita, kurioje finansinės operacijos vyko iki 2015 m., AB SEB banke 1 sąskaita, kurioje nuo sąskaitos atidarymo (2004-09-01) iki 2014 m. piniginių lėšų įplaukas sudarė SODROS išmokos, Vilniaus kolegijos išmokos, o išlaidų pobūdis – vartojimo išlaidos, Luminor Bank AS Lietuvos Skyriuje 6 sąskaitos, iš kurių 1 sąskaitoje finansinės operacijos vyko 2008–2010 m., 4 sąskaitose, atidarytose 2014-03-27 ir 2017-06-22, finansinės operacijos 2015–2018 m. nevyko ir 1 sąskaitoje, atidarytoje 2010-12-10, įplaukas sudaro darbo užmokestis, vartojimo kreditai, paskolos iš fizinių asmenų, išlaidų pobūdis – gražinami vartojimo kreditai, paskolos, vartojimo išlaidos (Patikrinimo akto 4 psl.). Iš nurodytų faktų

matyti, kad nėra jokio apibrėžto skirtumo tarp Pareiškėjos disponuojamų sąskaitų, turinčių aiškų asmeninį piniginių įplaukų pobūdį (SODROS išmokos, darbo užmokestis ir pan.) ir sąskaitų, kuriose buvo vykdomos finansinės operacijos. Pareiškėja, pildydama ir pasirašydama paraiškas, sutartis, patvirtino, kad yra susipažinusi su atitinkamame banke galiojančiomis mokėjimo kortelių naudojimo ir sąskaitų tvarkymo paslaugų teikimo sąlygomis bei kitomis taisyklėmis ir įsipareigojo jų laikytis, t. y. užtikrinti, kad kodų kortelė (PIN kodų generatorius) nepatektų kitiems asmenims.

Antra, Pareiškėjos parodymų prieštaravimas, liudytojų parodymų nekonkretumas ir dokumentų, pagrindžiančių skundo teiginius, nepateikimas. Inspekcija nustatė, kad į Pareiškėjos sąskaitas pinigus pervedė 19 Lietuvos gyventojų. Inspekcija siedama išsiaiškinti, kokių pagrindų (už kokias paslaugas, kokias prekes, pagal kokią sutartį, susitarimą ir pan.) minėti asmenys į Pareiškėjos banko sąskaitą pervedė lėšas pagal banko pavedime nurodytą mokėjimo paskirtį, kokie ryšiai (verslo, giminystės ir / ar kt.) šiuos fizinius asmenis sieja su Pareiškėja, kaip sužinojo, kad Pareiškėja parduoda prekes, teikia paslaugas ar konsultacijas, kas ir kokių būdu nurodė banko sąskaitą apmokėjimui susisiekti su 17 asmenų. Paaiškinimus pateikė 16 asmenų (Patikrinimo akto 6 priedas), kurių 5 nurodė negalintys prisiminti jokių aplinkybių dėl atliktų piniginių lėšų pervedimo, kiti asmenys nurodė, kad pervedimai į Pareiškėjos sąskaitas daryti už nuotolines konsultacijas ir mokymus, įdiegiant projektavimo programą asmeniniame kompiuteryje, už IT paslaugas, už programinę įrangą, už projektavimo programos atnaujinimą, už internetinio puslapio dizaino paslaugas. Mokėjimo paskirtyje nurodyti įrašus „sąskaitos papildymas“, „parama“ prašė asmuo, su kuriuo buvo bendrauta (susirašinėjant, bendraujant „Skype“ programos pagalba) – „E. P.“ arba „E. P.“. Visi apklaustieji, pateikę paaiškinimus, nurodė, kad jokie giminystės ar verslo ryšiai jų su Pareiškėja nesieja. Komisijos posėdžio metu Pareiškėjos atstovas ir pati Pareiškėja akcentavo, jog neteikė jokių su IT susijusių paslaugų, nes neturi išsilavinimo IT srityje, dirba UAB „A1“ laborantės pareigose. Komisija, atsižvelgdama į daugumoje fizinių asmenų paaiškinimuose nurodytą iš esmės vieną ir tą pačią faktinę aplinkybę, t. y. tai, kad pinigus pervedė Pareiškėjai už su IT susijusias ir kitas paslaugas, nenurodant jokių kitų asmenų, Pareiškėjos teiginius vertina kritiškai ir nurodo, kad pateiktų asmenų paaiškinimų daugetas pagrindžia aplinkybę, kad buvo bendrauta būtent su Pareiškėja.

Pastebėtina, kad Pareiškėja teikė prieštaringą informaciją apie sąskaitų bankuose atidarymo aplinkybes. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2019-08-29 paaiškiniame, teiktame įspėjus dėl atsakomybės pagal Lietuvos Respublikos ANK 224 straipsnio 2 dalį už melagingų parodymų davimą, nurodė, jog 2015 m. Swedbank sąskaitą jos paprašė atidaryti Baltarusijos pilietis H. Y. ir ją perleisti jam (su internetinio banko prisijungimais bei banko kortele). Atsidarius sąskaitą, Pareiškėja paštu išsiuntė H. Y. banko kortelę ir internetinius prisijungimus prie jos, adreso neprisimena, kas buvo daroma su jos sąskaita banke, nežino, kas grynino pinigus iš sąskaitos, nežino, kur panaudoti iš sąskaitos išimti pinigai, nežino. Pareiškėja Inspekcijai pateiktame 2020-06-19 paaiškiniame, paprašyta pateikti informaciją ir juridinę galią turinčius dokumentus, kurių pagrindu 2015–2018 m. į Pareiškėjos asmenines sąskaitas Swedbank, Šiaulių banke ir Danske banke buvo pervedamos lėšos, nurodė, kad sąskaitas atidarė G. V. prašymu. Sąskaitos buvo atidarytos jo nurodytuose bankuose, sąskaitų valdymo priemonės (kodų generatorius / kodų korteles) G. V. nedelsiant pasiimdavo, todėl nuo jų atidarymo momento jomis nesinaudojo.

Pareiškėja savo teiginiams, jog Lietuvos bankuose atidarydavo savo vardu sąskaitas ir šių sąskaitų valdymo priemonės perduodavo G. V., pagrįsti, pateikė atskirų laikotarpių (2018-08-22, 2018-08-23, 2018-10-30, 2018-10-11, 2018-10-12, 2018-09-13, 2018-11-01, 2018-10-17) susirašinėjimo su G. V. „Whats App“ programa ištraukas. Komisija pastebi, kad susirašinėjimo medžiagoje nėra nurodomos konkrečios bankų sąskaitos bei konkretūs duomenys apie

asmenis, kurie, kaip nurodoma susirašinėjime, disponavo sąskaitų valdymo įrankiais. Todėl tokia susirašinėjimo informacija negali būti vertinama kaip objektyvūs įrodymai.

Pareiškėjos iniciatyva dalyvauti Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu buvo pakviestas ir G. V., kuris nurodė, kad į jį kreipėsi žmonės (klientai), kad jis padėtų pervesti pinigus į ne ES šalis. Žinojo, kad Pareiškėjai trūksta pinigų ir Pareiškėja sutiko atidaryti banko sąskaitas. Atidarius bankuose sąskaitas visas priemones, reikalingas sąskaitoms valdyti, per jį perdavė šiems asmenims, šių žmonių nepažįsta, jokių banko sąskaitos nuomos sutarčių su šiais asmenimis nebuvo sudaryta, nurodė, kad banko kortelės dažniausiai buvo siunčiamos į Rusiją, Ukrainą, Baltarusiją, neprisimena, kada prašė Pareiškėjos atidaryti sąskaitas, patvirtino, jog susirašinėjo su Pareiškėja sms žinutėmis, Pareiškėja jo nurodymu atidarinėjo ir uždarinėjo sąskaitas. Į klausimą, kodėl savo vardu neatidarė sąskaitų, nurodė, kad uždarbis iš sąskaitų atidarymo jo nedomino, jis turi savo verslą. Į klausimą, kaip Pareiškėjai buvo atsiskaitoma už paslaugas, nurodė, kad ji gaudavo 15 Eur į mėnesį už sąskaitą, jis iš savo asmeninės sąskaitos mokėdavo jai maždaug 95 Eur į mėnesį, bet mokėdavo nesisteningai. Į klausimą, už ką jam pervedami pinigai iš Pareiškėjos sąskaitos, pvz., už ką pervesti pinigai iš Pareiškėjos sąskaitos Nr. (duomenys neskelbtini) Šiaulių banke, 180 Eur, nurodė, kad tai galėtų būti skolos gražinimas (Komisijos posėdžio įrašo 6:01–33:05 min.). Komisija pažymi, kad jokių konkrečių datų, sąskaitų, asmenų, disponuojančių konkrečiomis Pareiškėjos banko sąskaitomis, liudytojas G. V. Komisijos posėdžio metu nenurodė. Pažymėtina, kad G. V. 2020-05-18 laiške Pareiškėjai (užfiksuota Pareiškėjos 2020-06-19 paaiškinime Inspekcijai) nurodė asmenis, kuriems, jo teigimu, buvo perduotos sąskaitų valdymo priemonės (S. H., R. A., H. Y., F. K., U. E.). G. V. 2020-10-06 paaiškinime Inspekcijai nurodė tuos pačius asmenis, telefono numerius, elektroninio pašto adresus, tačiau Inspekcija konstatavo, kad nurodyti asmenys neidentifikuojami, nė vienu iš nurodytų telefonų numerių minėti asmenys neatsiliepė, o tie, kas atsiliepė, kad tokių asmenų nepažįsta, į Inspekcijai nurodytais elektroninio pašto adresais siųstus paklausimus atsakymų nepateikė (Patikrinimo akto 5 psl.). Taigi, esant nustatytoms aplinkybėms, liudytojo G. V. paaiškinimai nepatvirtina Pareiškėjos versijos apie piniginių lėšų priklausomumą kitiems asmenims. Be to, Komisija, vertindama Komisijos posėdžio metu Pareiškėjos atstovo ir liudytojo akcentuojamą aplinkybę, jog Pareiškėja nesinaudojo bankų sąskaitose esančiais pinigais, kad sąskaitų valdymo priemonės iš karto / netrukus buvo perduodamos G. V., pažymi, kad LVAT 2011-01-20 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-442-60/2011 yra konstatavęs, kad „tai, jog pareiškėja tokią pačią pinigų sumą tą pačią dieną iš savo sąskaitos pervedė kitam asmeniui, neturi reikšmės, nes atitinkama pinigų suma buvo tapusi pareiškėjos pajamomis ir nėra svarbu, kiek laiko atitinkamas pajamas pareiškėja turėjo savo žinioje”.

Vadovaujantis MAĮ 67 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatomis, mokesčių administratorius privalo pagrįsti jo mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su mokesčių administratoriaus apskaičiuotomis konkrečiomis mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pagrįsti, kodėl jos yra neteisingos. Aiškindamas šių teisės normų turinį, LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad jomis įrodinėjimo pareiga yra paskirstyta tarp mokesčių administratoriaus ir mokesčių mokėtojo. Mokesčių administratorius privalo tam tikrais duomenimis pagrįsti mokesčių mokėtojui apskaičiuotas mokesčio ir su juo susijusias sumas. Tuo tarpu mokesčių mokėtojas, nesutikdamas su mokesčių administratoriaus apskaičiuoto mokesčio ir su juo susijusiomis sumomis, privalo pateikti duomenis, kurie pagrįstų, kodėl mokesčio ir su juo susijusios sumos yra apskaičiuotos neteisingai. Nustačius, kad mokesčių administratorius pateikė pakankamai duomenų, įrodančių mokesčio ir su juo susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumą bei teisingumą, mokesčių mokėtojui, kuris nesutinka su mokesčių administratoriaus apskaičiavimu, tenka pareiga įrodyti, jog mokesčių administratorius neteisingai apskaičiavo mokesčio ir su juo susijusias sumas. Jeigu mokesčių mokėtojas neįvykdo šios pareigos, tai nustačius, jog mokesčių administratorius pagrindė mokesčių mokėtojui apskaičiuotą mokesčių ir su juo susijusias sumas, mokesčių mokėtojui atsiranda

mokestinė prievolė. Mokesčių mokėtojas, norėdamas paneigti mokesčių administratoriaus apskaičiuotą konkretų mokestį, privalo pateikti pagrįstus argumentus ir juos pagrindžiančius naujus įrodymus, lemiančius nustatyto mokesčio dydžio neteisingumą (žr., pvz., 2010 m. lapkričio 8 d. nutartį adm. byloje Nr. A-556-1527/2010; 2010 m. spalio 25 d. nutartį adm. byloje Nr. A-438-1147/2010; 2011 m. gruodžio 22 d. nutartį adm. byloje Nr. A-575-912/2011; 2012 m. gegužės 24 d. nutartį adm. byloje Nr. A-442-1601/2012; 2015 m. spalio 12 d. nutartį adm. byloje Nr. A-1021-442/2015 ir kt.).

Komisijos vertinimu, nagrinėjamu atveju mokesčių administratorius tinkamai įvykdė MAĮ 67 straipsnyje įtvirtintą pareigą pagrįsti mokestinės prievolės dydį, nustatė piniginių lėšų pervedimo į Pareiškėjos asmenines sąskaitas faktą, Pareiškėjai sudarė visas sąlygas paaiškinti ir pateikti dokumentus (įrodymus) į jos sąskaitas įplaukusių lėšų paskirčiai nustatyti. Tuo tarpu Pareiškėja nepateikė pakankamų rašytinių įrodymų (dokumentų), patvirtinančių faktus, dėl kurių Pareiškėjai pervestos 199921,86 Eur lėšos galėtų būti neapmokestinamos ar keistūsi jų apmokestinimo sąlygos. Atsižvelgiant į išdėstytą bei į Pareiškėjos 2020-06-19 paaiškinime nurodytą informaciją, jog buvęs sutuoktinis B. G. (santuoka išregistruota 2018-01-17) apie atidarytas sąskaitas ir į jas pervestus pinigus nieko nežino, konstatuotina, kad Inspekcija pagrįstai, vadovaudamasi GPMĮ 2 straipsnio 14 punktu, 8 straipsnio 1 ir 2 dalimis, 22 straipsnio 3 dalies 2 punktu, 2015–2018 m. į Pareiškėjos banko sąskaitas pervestus 199921,86 Eur priskyrė Pareiškėjos apmokestinamosioms pajamoms ir apskaičiavo GPM.

Komisija, vertindama Pareiškėjos skundo reikalavimą panaikinti Inspekcijos Sprendimą, kuriuo apskaičiuoti ne tik 31185 Eur GPM, bet ir 7584,46 Eur GPM delspinigių bei paskirta 6237 Eur GPM bauda, pažymi, kad delspinigių ir baudų skaičiavimo tvarką reglamentuoja MAĮ nuostatos, kuriose nenumatyta neskaičiuoti delspinigių ar neskirti baudų už patikrinimo metu nustatytus mokesčių įstatymų pažeidimus.

Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad baudos paskirtis sietina su pažeidėjo nubaudimu bei bendrąja ir specialiąja prevencija. Tiek nubaudimo elementas, tiek ir specialioji prevencija yra nukreipti į pažeidėjo valią, sukelti jam turtinio pobūdžio praradimus. LVAT 2013-05-23 nutartyje adm. byloje Nr. A-602-630/2013 pažymėjo, kad „Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad konstituciniai teisingumo, teisinės valstybės principai suponuoja ir tai, kad už teisės pažeidimus valstybės nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti tačiau nustatomos poveikio priemonės turi būti proporcingos (adekvačios) teisės pažeidimui, turi atitikti siekiamus teisėtus ir visuotinai svarbius tikslus, neturi varžyti asmens akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti <...>. Konstitucinio Teismo 2000 m. gruodžio 6 d., 2001 m. spalio 2 d., 2004 m. sausio 26 d., 2005 m. lapkričio 3 d., 2005 m. lapkričio 10 d., 2008 m. sausio 21 d. nutarimai“. Komisijos vertinimu, skirtingai nei apskaičiuojant mokestinę prievolę, kurios dydis yra objektyvus, skiriant baudą visuomet privalu atsižvelgti į daugelį aplinkybių, susijusių su padaryto pažeidimo pobūdžiu, taip pat į mokesčio mokėtojo elgesį mokestinio patikrinimo metu ir kitas aplinkybes, kad skirtos baudos dydis ir padarytas pažeidimas būtų proporcingi.

Iš patikrinimo medžiagos matyti, kad Inspekcija, skirdama baudą, pažeidimą sunkinančių aplinkybių nenustatė ir nurodė tik baudą mažinančias aplinkybes, t. y. tai, kad Pareiškėja bendradarbiavo su mokesčių administratoriumi, todėl skyrė Pareiškėjai mažesnę, nei vidutinio dydžio, t. y. 20 proc. mokesčio dydžio baudą. Komisija, atsižvelgdama į Pareiškėjos veiksmus mokestinio patikrinimo metu, paaiškinimų teikimą, Pareiškėjos išsilavinimo ir darbo kryptį (Pareiškėja nuo 2016-07-15 dirba laborante UAB „A1“), dėl kurios Pareiškėja galėjo nevisiškai suprasti jai tenkančią pareigą sumokėti mokesčius, vadovaudamasi MAĮ 8 straipsnio 3 dalyje įtvirtintais teisingumo ir protingumo kriterijais, vertina, kad nurodytos aplinkybės nagrinėjamu atveju yra pagrindas išvadai, kad pagal MAĮ 139 straipsnį skiriamos baudos tikslai bus pasiekti Pareiškėjai

skiriant 10 proc. papildomai apskaičiuoto GPM dydžio baudą. Todėl Pareiškėjai paskirta 20 proc. dydžio 6237 Eur GPM bauda mažintina iki 10 proc. dydžio 3119 Eur (31185 Eur x 10 proc.) GPM baudos.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 8 straipsnio 3 dalimi, 155 straipsnio 4 dalies 4 punktu, 156 straipsnio 1 dalimi, n u s p r e n d ž i a :

1. Atnaujinti Pareiškėjos 2021-01-20 skundo dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021-01-06 sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222Mr) FR0682-2 nagrinėjimą.

2. Pakeisti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2021-01-06 sprendimą dėl patikrinimo akto tvirtinimo Nr. (21.222Mr) FR0682-2: vietoj nurodymo Pareiškėjai į valstybės biudžetą sumokėti 31185 Eur GPM, 7584,46 Eur GPM delspinigių ir 6237 Eur GPM baudą, nurodyti Pareiškėjai į valstybės biudžetą sumokėti 31185 Eur GPM, 7584,46 Eur GPM delspinigių ir 3119 Eur GPM baudą.

Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė